

sisterende praksis må ske ved en ændring af indfødsretslovens § 3.

Erhvervelse af dansk indfødsret ved afgivelse af erklæring er en langt enklere fremgangsmåde end naturalisation, og den har til formål at gøre det lettere for unge udlændinge, der er opvokset i Danmark, at opnå dansk statsborgerskab.

Den nuværende praksis, der som nævnt går 100 år tilbage i tiden, forekommer efterhånden utidssvarende, og den volder store problemer for mange unge udlændinge, som er vokset op i Danmark og som i lighed med andre unge mennesker f.eks. ønsker at se sig om i verden, inden de påbegynder en uddannelse, eller at supplere deres studier med et udlandsophold. Sådanne studieophold i udlandet vil typisk finde sted i netop de år, hvor det for at anvende § 3 forlanges, at den pågældende »vedblivende« har haft bopæl her i landet.

Det forekommer ikke hensigtsmæssigt, at mange af de unge, der måske ellers har boet i Danmark i hele deres liv, afskæres fra at benytte den enkle fremgangsmåde efter indfødsretslovens § 3, fordi de f.eks. i lighed med deres danske kammerater ønsker at dygtiggøre sig ved ophold i udlandet.

På den baggrund foreslås det, at der i stedet indføres en ordning, hvorefter den pågældende skal have opholdt sig her i riget i 5 år inden for de sidste 6 år og herudover tidligere i sammenlagt mindst 5 år. Det giver den unge mulighed for at opholde sig i op til 1 år i udlandet i den periode, hvor studieophold, sabbatar m.v. typisk finder sted, uden at miste muligheden for at erhverve dansk indfødsret ved afgivelse af erklæring. Der kan også være tale om flere kortere ophold i udlandet, men der må ikke inden for de omhandlede 6 år være tale om mere end sammenlagt 1 års ophold i udlandet.

Justitsministeriet har i den forbindelse overvejet, om mulighed for 1 års ophold i udlandet er tilstrækkeligt, navnlig når det tages i betragtning, at der er tale om det *samlede* ophold i udlandet, dvs. også inklusive almindelige ferier m.v. inden for det omhandlede tidsrum.

Da det samtidig foreslås, at erklæringsmuligheden udvides til at omfatte alle unge mellem 18 og 23 år (uanset om de fortaber deres hidtidige statsborgerskab eller ej), findes det foreslåede tidsrum på 1 år imidlertid passende. Det må antages, at en stor del af de omhandlede personer vil opfylde opholdsbetingelserne allerede ved det fyldte 18. år, således at de typisk vil kunne benytte erklæringsmuligheden inden et eventuelt udlandsophold bliver aktuelt.

Som nævnt kan erklæring efter den gældende bestemmelse i § 3 som hovedregel først afgives efter det

fyldte 21. år. Efter § 3, stk. 1, 2. punktum, kan erklæring dog afgives allerede efter det fyldte 18. år, hvis den pågældende er statsløs eller automatisk vil miste sit hidtidige statsborgerskab ved erhvervelsen af dansk statsborgerskab. Det er i disse tilfælde en forudsætning, at den pågældende vedblivende har haft bopæl her i riget i de sidste 5 år og derudover tidligere har boet her i sammenlagt mindst 5 år, dvs. i alt mindst 10 år.

Bestemmelsen i § 3, stk. 1, 2. punktum, er i sin nuværende udformning affattet med henblik på Danmarks opfyldelse af konventionen om begrænsning af statsløshed, hvorefter der højst må stilles krav om bopæl i landet i de sidste 5 år umiddelbart inden erhvervelsen af statsborgerskab eller højst 10 år i alt. Endvidere må muligheden for at erhverve statsborgerskab ikke begynde senere end ved det 18. år og tidligst opføre ved det fyldte 21. år.

Adgangen for visse personer til at afgive erklæring allerede efter det fyldte 18. år blev indført med lov nr. 252 af 27. maj 1950 (Rigsdagstidende 1949-50: 611, Folketingstidende 4971, 5180; A 4561; B 3181). Begrundelsen for ikke at indføre en generel 18 års-grænse var, at statsborgerskab i mange andre lande først ville fortabes efter det fyldte 21. år. Afgivelse af erklæring mellem det 18. og det 21. år ville i disse tilfælde medføre, at de pågældende fik dobbelt statsborgerskab.

Det bemærkes i den forbindelse, at myndighedsalderen – og dermed normalt også det tidspunkt, hvor statsborgerskab i givet fald fortabes – efterhånden er nedsat til 18 år i de fleste lande.

Det foreslås bl.a. på den baggrund, at adgangen til at afgive erklæring fra det fyldte 18. år udvides til også at omfatte personer, der *ikke* mister deres hidtidige statsborgerskab automatisk. Herved får alle unge inden for den relevante aldersgruppe lige muligheder.

Efter Justitsministeriets vurdering vil en sådan ordning ikke medføre nogen markant stigning i antallet af personer med dobbelt statsborgerskab. Det skyldes, at en stor del af de personer, der hidtil først har kunnet afgive erklæring efter det fyldte 21. år, alligevel ikke mister deres hidtidige statsborgerskab, når de efter dette tidspunkt erhverver dansk statsborgerskab. Der gælder bl.a. for personer fra Tyrkiet, USA, Storbritannien og Canada og mange østeuropæiske lande, herunder de tidligere jugoslaviske republikker. For en mindre gruppe vil den foreslåede ændring af aldersgrænsen dog betyde, at de pågældende vil kunne få dobbelt statsborgerskab ved at afgive erklæring inden det fyldte 21. år (f.eks. personer fra Pakistan og Sri Lanka).